

גנזי המלך

ארבע כנסות

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת

198

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-70,000 עותקים

"וַתֵּצֵא אִשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיִּמְתּוּ לִפְנֵי ה' "

חשיבות יתר - חסרון במדת הענוה מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

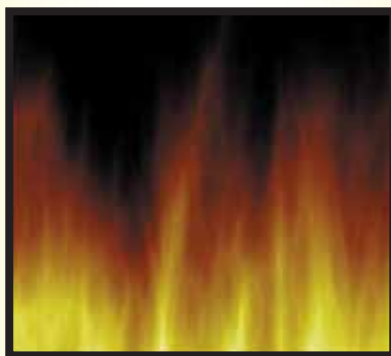
והם כיוונו למדת הדין היינו: "אֵשׁ זָרָה" "אֵשׁ" - מדת הדין, תחת "אֵשׁה לְרִיחַ נִיחָח" מדת הרחמים, עיין רמב"ן. והענין שחשבו שיוכלו לזכות במדת הדין לבד בלי סיוע רחמים.

ובריקנטי שם הוסיף לבאר בשם 'הזוהר': ש"אֵשׁ זָרָה" היינו: שחסרה בחינת "אֵשׁה לָהּ" שמדרגתם היתה התדבקות לכונות עליונות בלי צרוף היראה ובחינה זו של יראת מלכותו בפנים הלב היינו: השראת השכינה שבלב ועל כן כיון שנכנסו בלעדי השכינה, חלה מדת הדין בהם.

ועוד שם בשם 'הזוהר' טעם אחר: מדת הדין של מעלה העזה נקראת "אֵשׁ אוֹכְלָה", אש האוכלת אש של מלאכים, כאמרם (יומא כא:): "הוֹשִׁיט אֶצְבְּעוֹ בִּינֵיהֶם וּשְׂרָפֵן קַל וְחוּמַר בְּאֵשׁ הַהַדְרִיט, שאין בו כח לסבול אש של מעלה. ועל כן, אש של מטה נקראת בערך האש ההיא "אֵשׁ זָרָה". רק אש השכינה יש בה כח לסובלה והיא לא נמצאת בקרבן הזה לסובלם, חלתה עליהם ושרפתם. לכאורה חטאים רבים ושונים מנו כאן חז"ל, אולם כלל גדול הוא: כשחז"ל אומרים דעות שונות בעניני אגדה, הרי כולן מאירות אותו נושא מבחינות שונות.

כשנתעמק בכל דברי חז"ל הנ"ל נמצא ששרש אחד היה לכל פרטי החטאים האלו, שרש חטאים היה שלגודל ערכם היו חסרים בשלימות מדת ענוה, חסרון זה בא בגרמת רום מעלתם, שהסתמכו

המשך בעמ' 2 <<<

נטלו עצה זה מזה שנאמר: "אֵשׁ מִחֶתְתּוֹ" איש מעצמו עשו' ו. 'על שהיו שתויי יין' ז. 'שהיו מחוסרי בגדים' - שהיו חסרים מעיל ח. 'שנכנסו בלי רחיצת ידיים ורגלים' ט. 'על שלא היו להם בנים'.

י. על שלא היו להם נשים, אמרו: 'אחי אבינו מלך. אחי אמנו נשיא. אבינו כהן גדול. ואנו שני סגני כהונה, אי זו אשה הוגנת לנו?' יא. 'שהיו משה ואהרן הולכין תחלה ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן ואומרים: "מתי ב' זקנים הללו מתים ואנו נוהגין שררה על הצבור". ר' יודן בשם ר' איבו אמר: "כפיהם אמרו זה לזה". ר' פנחס אמר: "בלבם הרהרו" יב. "בַּיַּחֲזוֹ אֶת הָאֱלֹקִים בַּיַּאֲכָלוֹ וַיִּשְׁתּוּ" - 'הגיסו לבן וזנו עיניהם מן השכינה'.

ענין "אֵשׁ זָרָה" רמזו הרמב"ן בפרשת 'שמיני' (י ב) ודבריו שם סתומים וביארם בריקנטי עיין שם ותוכן הענין: שהיה להם לכוון לשם המיוחד (מדת הרחמים)

כל דברי תורה שבכתב ושבע"פ, נאמרו בתכלית האמת המדויקת ואין בהם מליצות הלשון שלא תתאמנה בדיוק למציאות.

אמרו רז"ל על הפסוק: "בְּקִרְבֵי אֶקְדָּשׁ": "א"ל משה לאהרן: "אהרן אחי, יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום והייתי סבור או בי, או בכך, עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממך" (רש"י שם). לא בדמיונות ניחם את אהרן, אלא מציאות ממש היא, 'הם גדולים ממני וממך', שיש בחינה בה היו הם גדולים יותר ממשה ואהרן.

ובזוה"ק פירש: "אַחֲרֵי" משמע שמיתת נדב ואביהוא לא רק שכפרה על דורם, אלא שעד היום היא מכפרת על כלל ישראל בכל דור ודור זה כמה אלפי שנים.

וע"כ קוראים אנו בכל שנה ביום הכפורים פרשת "אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אֶהֲרֹן" (ויקרא טז) ואעפ"כ מצאנו בדברי חז"ל שהם מונים הרבה חטאים לנדב ואביהוא.

ואיך יכולים אנו להבין שגם אחר כל אלה עדין גדולים היו ממשה ואהרן ושגם גדלה זכותם כל כך? ואם כן איך חטאו?

מן הטעמים שהזכירו חז"ל למיתת נדב ואביהוא מצאנו ב'מדרש רבה' (ויקרא כ ו י) ו'תנחומא' (ו) שם: א. 'שהורו הלכה בפני משה' ב. 'שנכנסו לפני ולפנים' ג. 'שהקריבו קרבן שלא נצטוו' ד. 'על אש זרה - אש מבית כירים הכניסו ה. 'שלא

גנזי המלך דברים הטעונים גיזה גנזי המלך דברים הטעונים גיזה

»»» המשך מעמ' 1

יתר על המדה על גודל מדרגתם, דבר זה מתבאר בדברי הרמב"ן והזוהר הנ"ל, הרמב"ן ביאר, שכינונו בקרבם למדת הדין ולא למדת הרחמים.

ונבאר דבריו: ה'חפץ חיים' זצ"ל העיר בכיאוורו ל'תורת כהנים' שם, כי אילו מתו באמת משה ואהרן בחייהם, היו ראויים להיות מנהיגי הדור דור דעה וכמפורש בחז"ל על: **"וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא... וַיִּכְהַן אֶלְעָזָר וַאֲיִתְמָר"** שאם היו נדב ואביהוא חיים היתה שייכת להם הגדולה ולפי גודל מדרגתם חשבו שלא היו צריכים להסתייע במדת הרחמים ולא פחדו מכל קטרוג וסברו לזכות בדין בכח עצמם לבד.

ובאמת גם יעקב אבינו ע"ה בקש שיזכה לקבל הכל במדת הדין, כמו שכתוב: **"וַהֲיִהֶה ה' (מדת הרחמים) לִי לְאֱלֹקִים"** (מדת הדין). והם בכוננתם הטהורה סמכו על זה למעשה ובאמת ראויים היו ולא היתה כל טעות בדבר, אלא החטא היה שסמכו על זה בבטחון עצמי ודבר זה אינו מתאים בדקי דקות אל מדת הענוה והרי מצינו שמי שפונה למדת הדין, הרי היא תובעת ממנו כל חסרון דק.

הרמב"ן מבאר איך הסתבב החטא בלבם ו'הזוהר' מוסיף איך נסתבב העונש, שכיון שירדה מדת הדין גדולה ככוננתם בקרבנם למדת הדין ולא מצאה את המדרגה הנכונה שמתאימה לה ביראה הפנימית שבלב שהיא השראת השכינה, כדברי 'הזוהר' שנכנסו בלעדי השכינה, לכן מדת הדין פגעה בהם. ובפירוש האחרון מוסיף 'הזוהר': שאמנם היתה להם התלהבות גדולה, אבל לפי רום ערכם ועל ידי הבקורת החדה שבאה לרגל מדת הדין הגדולה, מתגלה שהיתה התלהבותם מבחינה תחתונה, שעדיין לא הגיעה לדרגה הפנימית של השראת השכינה.

כי הנה ישנם שני מיני התלהבות, יש

התלהבות של התפעלות חזונית וסימנה; שקיימת רק לפי שעה. ויש שבאה מהשראת השכינה שבלב, פירושו: שהאמת ניכרת בפנים הלב ממש וזה מוליד התלהבות פנימית טהורה וחזקה לדבר ה' וסימנה; שאיננה עלולה להשתנות במשך הזמן. והנה אש השכינה ההתלהבות הפנימית טובלת את אש מדת הדין, עומדת בבקורת החדשה והמבטלת, של מדת הדין.

מה שאין כן התלהבות שאין לה קיום, אינה נחשבת לכולם בעיני מדת הדין הקשה. וגילו לנו חז"ל דבר נורא מאד, כל מדה באדם תראה אותותיה ותתבלט ממש בכל מעשה ומעשה ממעשיו. ועל כן דייקו להראות בפסוקים אלה שיש להם קשר עם ענין נדב ואביהוא, ענפים שונים שיוצאים משרש אחד, דהיינו: **הרבה פרטים, שבהם באה לידי גילוי נקודה זאת של חוסר ענוה לפי ערכם, שנגרמה על ידי רום מעלתם.**

כך הוא בכל החטאים המובאים לעיל; **'שהורו הלכה בפני משה' 'שלא נטלו עצה זה מזה' 'שלא נטלו עצה ממשרע"ה,** היינו: שהורו הלכה בפניו וגם לא התיעצו זה בזה. וכן המובא לעיל שסמכו על מדרגתם להכנס **'לפני ולפנים'** ולהקריב קטורת ודרשו: **'בְּקִרְבָּתָם'** קריבה והקריבה אש זרה. אף שדרשו: שמצוה באש מן ההדיוט, מ"מ היה ראוי שיראו מזה כל זמן שלא נצטוו. **'שתויי יין'** עדין לא נאסר ואעפ"כ אילו השתמשו ביראה, היו נמנעים מלהכנס אפילו אחר רביעית יין ודרשו זה חז"ל מסמיכות פרשת איסור שתויי יין.

'מחוסרי בגדים' - חסרון המעיל שנאמר בו: 'וַהֲיִהֶה עַל אֶהָרָן לְשָׂרֵת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ', שפעמוני המעיל באים להרחיק את מדת הדין, פירושו: שקול הפעמונים יעורר את הכהן הגדול ליראה פנימית שלא תתן

אחיזה למדת הדין. על **'שנכנסו בלי רחיצת ידים ורגלים' היינו:** בלי הבחנת הצורך לטהרת לב גמורה שתפשט על כל האברים. **'על שלא היו להם בנים'** אמרו ז"ל: שחסרה לחשוכי בנים מדת הרחמים ואינם רשאים לדון דיני נפשות. וחסרון רחמים הוא אשר ממנו מתפתחת הגאווה.

דבר נפלא לאמיתה של תורה, כתב ה'חפץ חיים' ז"ל בפירושו ל'תורת כהנים' ז"ל: **"מתי ב' זקנים הללו מתים ואנו נוהגין שררה על הצבור?" - אנשים גדולים כאלה אי אפשר שיהיו דבריהם כאנשים פחותי ערך, הכונה שכבר הזקיני ובמשך זמן קטן בודאי ימותו ובעל כרחנו נהיה מוכרחים להנהיג קהל ומי יודע אם נהיה ראויים למדרגה זו והיה להם לאמור: 'פן ח"ו ימותו' ולכן אף שמחשבתם לטובה הדבור לא היה יפה' עכ"ל.**

נדב ואביהוא עסקו בחשבון הנפש והוכיחו עצמם, אלא שחז"ל בקנה מדת הראיה שלהם שהוא שכל התורה, גילו לנו בחינת חסרון כלשהו בענוה, כי כבר היתה מתחת לסף הכרתם ידיעה שהם ראויים להנהגת הדור וזה פעל בדבורם על הסגנון לבד ולא היה ניכר יותר מזה.

זהו ביאור מאן דאמר במדרש: **'בפיהם אמרו'** וב'תנחומא' הוסיף: **'בפניהן אמרו'** פירושו: אם גם שאמרו ודאי בלחש, היה להם להתבייש בעצמם לומר כך כשהם במעמד אחד עם משה ואהרן. וגם זה לאות כי עמוק עמוק בלב היתה איזה יתירות דקה בהרגשת ערך עצמם. ומאן דאמר **'בלבם הרהרו'** מוסיף: שאם כי לא אמרו כזאת בפירוש, אבל כל מה שהוא עמוק בלב מתבטא גם בהרהור, אם גם בנקודה כל כך דקה שאפילו הגדולים ביותר לא ירגישו בה. ■

מעשה גדולים

"וַיִּזְדַּם אֶהָרָן"

גבורת הנפש של צדיקים המקבלים עליהם את הדין

בדברי הנחומים המשיל משל: העולם הזה דומה לאוטובוס שבנתיב הנסיעה שלו יש תחנות רבות. יש מי שיוורד בתחנה הראשונה, יש מי שבשניה וכן הלאה. רבים יורדים בתחנה הסופית. אבל האם הם שואלים את עצמם למה הקודמים ירדו מהאוטובוס לפניהם? לא. הם מבינים שזה היה היעד שלהם. גם לכם, הורים יקרים, אין סבה לשאול מדוע בנכם ירד באחת מהתחנות הראשונות לחייו. בודאי היתה סבה לכך ואולי הוא ירד למקום עבודתו.. בשמים. ■

במכה שקבלתי אני בפטירת בני - קבלתי מכה איזומה וקשה בגב, מכה כואבת מאד, אבל כאשר הסתובבתי והתבוננתי ממי קבלתי אותה, אמרתי לעצמי שהרי בורא עולם הוא שהכה אותי. הבורא שאני כל כך אוהב אותו ועל כן קבלתי זאת ממנו באהבה ובשמחה". ומיד פנה רבי חיים מצאנז זצ"ל והתחיל בתפילת: **"הודו לה' קָרְאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּוּ בְעַמִּים עֲלִילָתוֹ"**. על רבי יהודה צדקה זצ"ל מסופר שבא פעם לנחם משפחה שאבדה את בנה הצעיר.

לבעל ה'דברי חיים' מצאנז נפטר בן צעיר לימים, בן שבע בלבד היה. אחרי ההלויה שהתקיימה בשעת בקר מוקדמת, עוד בטרם החל בתפילת שחרית, אמר לחסידיו: **"כשאדם הולך ברחוב ומישהו טופח לו על הגב טפיחה חזקה, הוא מסתובב לאחור, אם הוא רואה שמדובר בשונאו הוא מתפרץ כנגדו, כועס וזועף. אבל כאשר הוא רואה שזה אוהבו משכבר הימים, הוא מחייך אליו ושמה על הטפיחה, שהרי הוא חברו הטוב. כך**

פרשת פרה

"ויקחו אליך פרה אדמה תמימה"

מדוע הקדימו 'פרשת פרה' ל'פרשת החדש'?

על בסיס אותו רעיון מסבירים כמה מהמפרשים את רעיון הקריאה ב'פרשת פרה', גם בימינו. סמוך לפסח, שהוא ה'רגל' הראשון באה 'פרשת פרה אדמה' ומורה לנו את דרך התשובה המלאה לאחר כל חטא וכיצד ניתן לסלק את רשומיה בלא שתשאר כל צלקת. החטא פוגם את נפשו של האדם. הוא גורר חטא אחר, גורם גם לאחרים שיחטאו עד שנוצר פגם בכריאה כולה. וכיצד יכול לחזור המצב לקדמותו? דרכה של תשובה היא שתחילה יעזוב האדם את דרכו, אחר כך יתקן סיבת החטא, עד שחזור לשרש הראשון. זה הדבר שמרומז ב'פרשת פרה' וראוי לעשותו לפני הרגל. קודם נכשלו ישראל בחטא העגל, אחר כך שרפוהו באש ובטלוהו, שריפת הפרה והפיכתה לאפר היא המשך לבטול החטא, אבל עדין אינה מנקה לגמרי ולכן נותנים אותה אל "מים חיים" שהיא המקור והשרש לטהרה. ואחרי שיעשה אדם תשובה, אומר רבי דוד מלעלו, ידבק בתורה, שהרי גם לה תכונות כשל פרה אדומה המטהרת טמאים ומטמאת טהורים, שכן נאמר בה: "זכה נעשית לו סם של חיים, לא זכה נעשית לו סם של מות" (יומא עב:).

קודמת לכל ואין דוחים אותה, גם אם על פי הסדר היא היתה מאוחרת יותר. מצות פרה אדומה היא **חוקה** וכדברי רש"י בפרשת 'חקת': **'גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה'**. ואיך זה שרבו המחפשים לה הסברים וגם רש"י עצמו מביא את רבי משה הדרשן הקושר את הפרה בחטא העגל ואומר: **'תבוא אמו ותקנח הצואה'?** מסביר בעל ה'כתב סופר': שכל אלה אינם באים להסביר את עצם פעולת אפר ה'פרה האדומה' אלא את הרעיונות הרבים שסביבה, כמו למשל; הלמוד מתוכה שבעבודה זרה כמו בחטא העגל, אסור אפילו להרהר ולא רק לעבוד ממש. לזה התכוון רבי משה הדרשן בדבריו. שהרי לכאורה כל מי שחטא בחטא העגל מת במגפה ולמי היתה חסרה כפרה? אלא שהרמב"ן כבר הסביר בפרשת 'כי תשא', שרק מי שחטא בפועל מת, אבל מי שרק השתתף במחשבה היה זקוק לכפרה. וזהו שאמר רש"י: **'גזירה היא מלפני'** בחטא הזה של עבודה זרה נגזרה גזירה מיוחדת ש'**אין לך רשות להרהר אחריה'** - שגם הרהור אסור! ומחשבה זרה כאן הוא בגדר חטא. ולכן **'תבוא אמו ותקנח הצואה'** את החטא הזה.

השבת אנו קוראים, בשלישית מארבעת הפרשיות המיוחדות - 'פרשת פרה'. סיבת הקריאה - כדי להזכיר ולהודיע למי שנטמא למת להיטהר, כדי שיוכל להקריב את קרבן הפסח במועדו. רבים מהפוסקים סבורים שהקריאה ב'פרשת פרה', כמו פרשת 'זכור', גם היא מדאורייתא ומחמירים בהקפדה על הקריאה מתוכה. הם מוצאים רמז לקביעתם בסדר הכתוב: **"זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר דבר אל בני ישראל"**, קודם מופיעה המצוה ורק אחר כך הציווי לאומרה לבני ישראל, מכאן שגם הציווי לקרוא אותה לפני בני ישראל הוא מן התורה. בתלמוד ירושלמי נשאלת השאלה: מדוע מקדימים את 'פרשת פרה', בסדר ארבעת הפרשיות, ל'פרשת החדש' שבה נקרא בשבת הבאה והרי המשכן הוקם בראשון בניסן ורק בשני בו נשרפה הפרה? אלא, שטהרתם של ישראל

הלכה

"קרב אל המזבח"

אהרן סרב לגשת אל המזבח ומשה שכנע אותו בדבר הלכה

משה ראה שאהרן ירא מלגשת ואמר לו, כי מידת הבישנות והענוה שבו היא המתאימה ביותר להתקרב למזבח. **'לכך, נבחרת'** שהרי נאמר בתהילים (נא יט): **'זכתי אלקים רוח נשברך'**. החיד"א ביאר את שאמר משה לאהרן **'לכך נבחרת'**: שבשל הבושה שהראת בחטא העגל נבחרת להיות כהן, משום שאתה נקי מכל חטא. שכן נאמר במסכת 'ברכות' (יב:): **'העושה דבר ומתבייש בו מיד מוחלין לו על כל עונותיו'**. מעלתך גדולה יותר, שכן **'במקום שבעלי תשובה עומדין, אין צדיקים גמורים עומדין'**.

לכך, אסור לו לסרב וצריך לגשת מיד. את ההלכה הזו אמר משה לאהרן כאשר כיבד אותו לקרב אל המזבח, סרב אהרן, על פי דין. לכן אמר לו משה: **'לכך נבחרת'** כלומר: אתה בבחינת שליח צבור שזהו תפקידו והוא קבוע במקומו ולכן אסור לך לסרב. כששמע זאת אהרן מילא מיד אחר ההלכה והתרצה לגשת. בשם ה'בעל שם טוב' אומרים: שהדין שמי שמכובד בתפילה בצבור צריך לסרב הוא, כדי להעלות אצלו את מידת הענוה וההתבטלות לפני התפילה, אבל מי שמידה זו טבועה בו אינו צריך לסרוב.

כשאומר משה לאהרן: **'קרב אל המזבח'** מסרב אהרן לגשת - **'וירא לגשת'** (רש"י). ומשה משכנע אותו ואומר לו: **'לכך נבחרת'**. אומר על כך בעל 'פנים חדשות': שמשה שכנע את אהרן בדבר הלכה. הדין ב'שלחן ערוך' 'הלכות תפילה' הוא, שאדם שמכבדים אותו לגשת אל התיבה, צריך לסרב תחילה ולהביע בכך את דעתו שאין הוא ראוי כלל לכבוד הזה להתפלל, שהוא בבחינת הקרבת קרבנות. רק אם מבקשים ממנו בשנית עליו להיענות. אבל, מי שהוא שליח צבור קבוע, שיש לו מינוי

"וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי"

המספר שבע הוא הטבע ושמונה הוא למעלה מן הטבע ולכן בעניני בית המקדש שלט המספר שמונה

פנינים לפרשה

"וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי" (ט א)

כתב רבינו בחיי: 'חנוך כהונה גדולה ביום שמיני כולל עוד טעם אחר והוא שמצינו שרוב עניני המשכן והמקדש סובבים על חשבון שמונה, שהרי בגדי כהן גדול היו שמונה ואלו הן: ציץ וחסן ואפור ומעיל וכתונת תשבץ מצנפת ואבנט ומכנסי בד. בושמי שמן המשחה והקטרת היו ג"כ שמונה; בשמן המשחה ארבעה; מור וקנמון וקנה וקדה. ובקטורת ארבעה; נטף ושחלת וחלבנה ולבונה. גם הבדים היו שמונה; שני בדי הארון ושנים לשלחן ושנים למזבח הזהב ושנים למזבח העולה. גם הקרבנות שהיו מקריבים לא הוכשרו ליקרב כי אם אחר שמונה ימים; הוא שכתוב: "וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יִרְצָה" (ויקרא כב) גם השיר שהיו הלויים אומרים על הקרבנות היו שמונה לחנין' (ר"ל שמונה מיני כלי זמר).

וידועים ג"כ דברי המהר"ל בענין המספר 'שמונה', שהוא מספר העומד למעלה מהטבע, לפי שהטבע הוא שבע כמו שבעת ימי השבוע וכו' וכיון שמקום השראת השכינה בבית המקדש הוא מקום העומד למעלה מטבעו של עולם, לכך שלט בו המנין שמונה ולא המנין שבע.

"וַיִּשְׁחַט אֶת הָעֵלָה וַיִּמְצְאוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן אֵלָיו אֶת הַדָּם" (ט יב)

כתב רבינו הגר"ח קנייבסקי בספרו 'טעמא דקרא': כתוב בלשון הפסוק כאן תיבת: "וַיִּמְצְאוּ" חסר האות יו"ד ואילו לענין האימורים כתוב: "וְאֶת הָעֵלָה הִמְצְאוּ אֵלָיו" כשהוא מלא באות יו"ד והדבר אומר דרשני?! ונראה, משום שהולכת הדם הוא

בנשר שהוא מלך בעופות. נשר, נושר נוצתו והיינו דכתיב (תהלים קג ה): "תִּתְחַדֵּשׁ כַּנְּשָׂר נְעוּרָיְכִי". ועוד הוסיף בפירושו בפרשת 'ראה' על מה שנאמר (איוב לט): "אִם עַל פִּיךָ יִגְבִּיחַ נְשָׂר" "אִם עַל פִּיךָ ס"ת - מלך". דבר זה בא ללמדנו על מהותה של המלכות, שהמלך הוא מי שיש בו כח ההתחדשות, הוא הוא זה שיכול למלוך ויש בו את סגולת המלוכה, שעל אף היותו מלך לא זונח את ההתחדשות מידי יום ביומו.

"וְאֵת הַחֲסִידָה" (יא יט)

פירש"י: 'למה נקרא שמה חסידה? שעושה חסידות עם חברותיה במזונות'. מן הענין להביא כאן מה שכתב בספר 'קב הישר' (יח): על 'זקן אחד שהיה בזמן גזירות ספרד ואשפניא ושמו רבי יחיאל והיה דר בעיר אחד על חוף הים הגדול ובהיות גזירות שמדות במדינות הנ"ל ברחו מאותן המדינות הרבה יהודים לארץ אחרת והיה דר ר' יחיאל הנ"ל בספר מדינות איטליא כדי לעבור אל ארץ תורגמה ור' יחיאל היה זקן והיה דר בעיר אשר על חוף הים והוא איש תם וישר מקבל כל העניים ועשירים בסבר פנים יפות והיה מספיק להם מים ומזון ומלוה אותם ונתן להם צדה לדרך ופיזור ובזבז ממון רב להוצאת האורחים. ויהי היום הגיע עת וזמן שהיו בביתו ד' זקנים הבאים מהגולה חכמים גדולים ובראותם את כבוד עשרו וגדולתו ותפארתו הטהורה שהיה נדיב לב שגמל חסד עם עשירים ועניים לכל בני הגולה, שאלו הד' זקנים ממנו מה בקשתך מהבורא יתברך והשיב: "בקשתי הוא שאזכה לבנים". כי לא היה לו זרע ואמרו אליו הד' זקנים הנ"ל: "תהיה אתה בטוח שבתוך שנה זה יצא מחלצין בן גדול בתורה ותקרא שמו אברהם, לסימן שעשית חסד עם זרע אברהם". וכאשר הבטיחו לו כן היה שיצא ממנו

נעשה בכהן אחד, מה שאין כן הולכת האברים נעשית בכמה כהנים, כדתנן בפ"ב דיומא (וגם בקרבן יחיד היה דרכן להוליכו בכמה כהנים כדמשמע בירושלמי שם). ולכך הוא נאמר מלא האות יו"ד, להורות על מילוי הכהנים המתעסקים בו.

"אֲשֶׁר לֹא צָנָה אֹתָם" (י א)

כתב רבינו הגר"ח קנייבסקי בספרו 'טעמא דקרא': תיבת "לֹא" מוטעם עם הטעם מרכא כפולה. ויש לבאר דבר זה על פי מש"כ בספר 'הדר זקנים' מבעלי התוספות: "אֲשֶׁר לֹא צָנָה אֹתָם" סרס המקרא ודרשוהו, "אֲשֶׁר לֹא צָנָה אֹתָם" לשון אזהרה שהזהירם "לֹא" וכו' ע"ש. ולכך טעמו מרכא כפולה דתיבת "לֹא" מתפרשת ש"לֹא צָנָה" וגם מתפרשת ש"צָנָה לֹא" כנ"ל.

"בְּקִרְבֵי אֶקְדָּשׁ... וַיִּדַם אֶהֱרֹן" (י ג)

הביא רבינו החיד"א בספרו 'שם הגדולים' (חלק גדולים א ה) על מוה"ר רבי אביגדור קאסטיליאץ בנו של מהר"ר שמעון: 'מהר"ר אביגדור קאסטיליאץ - בנו של מהר"ר שמעון. ואחר שהיה למהר"ר ש"ג בנים ומתו והרבנית חדל להיות לה ואחרי זה ריחם הוא יתברך ויתן לה הריון וקראו אביו אביגדור שיגדור פרצת י"ג אחיו גימטריא: אב". והיה רב מופלג וחסיד ונפטר שנת תי"ט.

"וְאֵת אֵלֶּה תִּשְׁקְצוּ מִן הָעוֹף... אֶת הַנְּשָׂר" (יא ג)

כתב רבי יעקב 'בעל הטורים': פתח

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

ואח"כ בהפצרות ותנאים רבים נתקיימה צואת הרב ז"ל. ומי שיש לב יקח מוסר השכל עד כמה הוא גדר תורה לשמה **"ואת צנועים חֲכָמָה"** והתורה מכרזת עליו **"יָרוּם וְנִשְׂא וְגָבַהּ" ו"ה' לא יִמְנַע טוֹב לַהֲלָכִים בְּתַמִּים"**. ■

הפלא ופלא. ונתחנן לו שיהיה בסוד ולא יודיע הדבר ונמשך כמה זמן שמהרש"ל מפלפל עמו והיה מוצא קורת רוח שהוא גברא רבה. וכשנתבקש בישיבה של מעלה מהרש"ל צוה לקהל שיקחו לרב לר' אברהם מוכר ירקות כי אין כמוהו

בנו הגדול רבינו אברהם מפיסא והגדיל בתורה מאד וחיבר חבורים הרבה. למדנו כמה גדולה מידת החסד לזכות את הגומל חסדים להשלים רצונו מאת הבורא יתברך.

"והייתם קדשים כי קדוש אני" (יא מד)

רבינו החיד"א בספרו 'שם הגדולים' (א עו) מביא: 'שמעתי מרב אחד זקן שקבל כי בימי מהרש"ל תחת בית מדרשו היה חנות לאיש אחד שהיה מוכר ירקות ושם היה ישן בחנות וקורין לו ר' אברהם מוכר ירקות והיה צנוע ודבר אין לו עם אדם ולילה אחד קם מהרש"ל ושמע שר' אברהם היה לומד סוגיא עמוקה מאד ומפרשה פירוש רחב והיה נותן דעתו לכל דבריו. ושלח אחריו ושאל לו שאלה עמוקה בש"ס והוא השיב: כי הוא עם הארץ ולא ידע מאי קאמרי רבנן וע"י הפצרות וגזרות פתח פיו והאירו דבריו בחכמה ובקיאות

שנת השמיטה

קדושת שביעית בפירות שהגיע זמן ביעורם

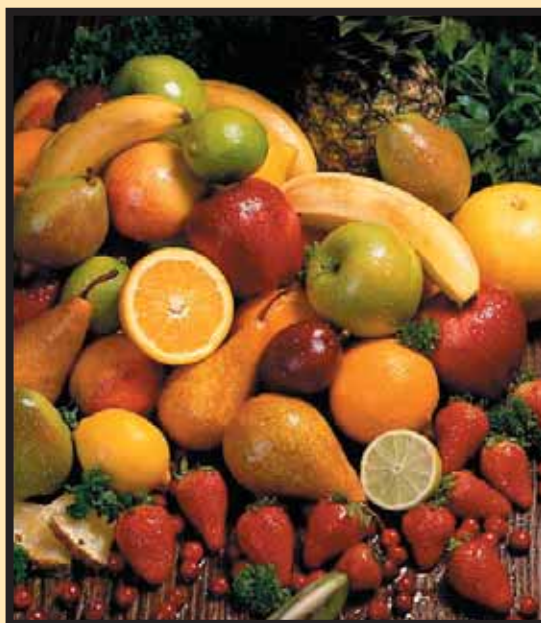
שלאחר מכן, כשזכה בהם מההפקר, יהיה אסור לו להאכילם לבהמה?!

שמא תאמר: הרי מצינו כדבר הזה בפירות המחוברים לאילן, שאין מחיבים את האדם למנוע את הבהמה מלאכול את הפירות הללו ובכל זאת לאחר תלישה אסור לו להאכילם בידים.

תשובתך: בפירות מחוברים לאילן אסור לו להאכילם לבהמתו בידים, אך לגבי ביעור, שעיקר מצות ביעור הוא להפקירם גם בפני חיה ובהמה, פשוט הדבר, לכאורה, שמותר לו להאכילם בידים לאחר שזכה בהם.

אמנם בהערה

ל'משמרת הבית' (ה יח) כתב הרידב"ז אגב אורחא: דלאחר שזכה, אסור להאכיל מאכל אדם לבהמה. וצריך עיון. ■

ולא זכה בהם לעצמו, מותר שפיר להאכיל אותם לבהמה, אף אם היה הפרי עומד למאכל אדם. אם כן, מדוע נאמר

מערכת 'הברותא'
מיוחד ל'גנזי המלך'

שאלה: האם יש לנהוג בדיני קדושת שביעית בפירות שכבר הגיע זמן ביעורם?

תשובה: בשו"ת 'מנחת שלמה' (א נא) כתב במחלוקת הראשונים אם צריך לנהוג קדושה בפירות שביעית לאחר הביעור - בדין זה, פליגי בה רבוותא ועיין ב'פאת השלחן' וברידב"ז ובספר 'משנת רבי עקיבא' שהאריכו בזה.

אך נראה, כיון שעיקר חובת ביעור לדעת רש"י הוא להפקירם במקום דריסת חיה ובהמה ואף לדעת הרמב"ן, שכתב דרש"י הפליג בזה, מכל מקום, משמע שגם הוא מודה שמותר לעשות כן אם ירצה וכל מה שחלק על רש"י הוא שלדעתו אין מצוה להפקירם במקום דריסת חיה ובהמה.

ואם כן נראה, כיון שאם הניחם כך כשהם מופקרים לדריסת חיה ובהמה

להרויח בגדול!

בתכנית 'כח כפלים'

מלאו הוראת קבע זו על סך \$28*

חינם!

טיול לאתרים בצפון

חינם!

CD לצפיה או לשמיעה

ותקבלו

חינם!

מנוי שנתי ל'גנזי המלך'

חינם!

מנוי שנתי לעתון 'ארבע כנפות'

חינם!

סוף שבוע ששי שבת עם הרב אמנון יצחק

הוראה לחיוב חשבון לתוכנית "כח כפלים" למשך שנה מינימום

תאריך _____

לכבוד בנק _____ כתובת הבנק _____ מס' הסניף _____

1. אני/הח"מ שם בעל/י החשבון _____ משפחה _____ מס' זהות / ח.פ. _____

רח' _____ מס' _____ עיר _____ מיקוד _____ טל. בית _____ פלאפון _____

מס' חשבון בבנק		סוג חשבון		קוד מסלקה	
2	3	9	2	בנק	סניף
2 3 9 2				קוד מוסד	

נותן/ים לכם בזה הוראה לחיוב חשבונות/נו הנ"ל בסיפכם, בגין תרומתי ל"שובר" בסכומים ובמועדים שיוצאו לכם מידי פעם בפעם באמצעי מנטל, או רשימות ע"י "שובר" כמפורט מטה ב"פרטי ההרשאה".
 (2) ידוע לי/לנו כי: א. הוראה זו ניתנת לבטול ע"י הודעה ממוני/מאתנו בכתב לבנק ול"שובר" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מתן ההודעה בבנק וכן ניתנת לביטול ע"י הוראת כל דין. ב. אהיה/נהיה רשאי/ים לבטל מראש חיוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תימסר על ידי/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב. ג. אהיה/נהיה רשאי/ים לבטל חיוב, לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב, אם אוכיח/נוכיח לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב ההרשאה, אם נקבעו (3) ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב ההרשאה ומילויים, הם נושאים שעלי/נו להסדיר את המוטב. (4) ידוע לי/לנו כי סכומי החיוב עפ"י הרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תישלח לי/נו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בגין חיובים אלה. (5) הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו. (6) הבנק רשאי להוציאני/נו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לי סבה סבירה לכך, ויודיע לי/נו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה. (7) נא לאשר ל"שובר" בספח המחובר לה, קבלת ההוראות אלו ממני/מאתנו.

פרטי ההרשאה:

1. סכום החיוב ומועדו, יקבעו מעת לעת ע"י "שובר" עפ"י (העקרונות לקביעתם);
2. פרטי החיוב: (סמן במשבצת המתאימה)

\$ 28 זכאות ליחיד

\$ 56 זכאות לחוג

"שובר" ארגון להפצת יחידות מתחייב בזאת שלא למשוך מעבר לסכומים המגיעים לו.

חתימת בעל/י החשבון _____

לחייב בתאריך: 20 לחודש 30 לחודש

תורם נכבד, שים לב: הוראה לחיוב חשבון זו אמורה להגיע לבנק דרך "שובר" עליו לשלוח את המוטב ל"שובר" ת.ד. 2711 בני ברק. טל: 03-6777779

www.shofar.net
חדש באתר שופר

הכה את המומחה

על כל שאלה תשובה
 מאגר ענק של שאלות ותשובות בכל הנושאים ביהדות. יש לך שאלה ביהדות שאף פעם לא העזת לשאול? במדור 'הכה את המומחה' באתר 'שופר' מקבלים את כל התשובות בוחרים שאלה והרב אמנון יצחק עונה בקולו

www.shofar.net

ערכות לבר מצוה

תפילין+טלית מהודרת+נרותיקים
 מקטיפה עבה+רקמת שם
 +כיפה+סידור+נילוז קשרה
חותם המלך 1,155 ש"ח
הדרת מלך 948 ש"ח
הפש פאר 890 ש"ח

05-03-05-48-28

לפרסום ב'גנזי המלך' צלצלו:

03-6762226

חדש בארץ!!

בכל לילה לפני ה'ניץ'
הרב אמנון יצחק
 נותן שיעור ב:
 4:00 מדרש 'שוחר טוב' על תהלים
 5:15 תפילת ותיקין
 6:15 'דף היומי'

הצבור מוזמן לכל השעורים
 בבית כנסת אליהו הנביא רח' עוזיאל 42 ב"ב

מלון גולדן טאוור המחודש (המלך שאול לשעבר) בהנהלה חדשה

ההרשמה לפסח בעיצומה!

מתן להסין 8 לילות או 3 לילות בנפסין מלא אפסרות ל-42 תשלומים בקרדיט בכרטיס אשראי

לא שרזיה וללא קטניות - מצה שמורה כל החג בשנים בהכשר "הרב רובין"

פעילות לקטנים ובדולים: זמר חסידי • קרוקו חסידי • כמבי הליץ • קוסם • סדנאות יצירה וקוסמות • מתנפים סביב הבריכה • ברילה בשעות נפרדות לנשים ונדרים (לאורח המלון בלבד) • יצירת בלונים צורות ועוד הרבה הפתעות...

המלון בהכשר גלאט כל השנה וניתן לקבל את כל סוגי ההכשרים

מטעמי שבת מכירת אוכל מוקד לשבת גלאט כל השנה

הפתיחה החל מ-04/04/08 ביום שישי בין השעות 15:00 - 06:30 במלון גולדן טאוור

שבתות חתן, בריתות, זבד הבת, בר מצוות ועוד 08-6734124/5
 פקס: 08-6734129 • ימי חטואל: 050-4060275 מנהל אירועים
 ר"ח הרקפת 28 אשקלון ת.ד. 7049 באר שבע • רשת מלונות גולדן ביץ בע"מ

פסח עם "אוצרות חיים" במלון 'שלוש פלאזה' בטבריה

מיום חמישי עד מוצ"ש יג' עד כא' ניסן
 (26.04.08 - 18 למינים)
 8 לילות 9 ימים

בהשתתפות:

- רבנים חשובים
- מרצים
- זמרים
- ואומנים ועוד...
- פעילות עניפה לילדים
- בריכת שחיה נפרדת
- ספא/סאונה
- חדר כושר
- משגיחים צמודים
- שמיטה לחומרה

החלה ההרשמה לקטינת נשים במלון 'בינר'

בשר ועוף בהשגחת **הרב לנדא**

לפרטים "אוצרות חיים":
050-3131740 03-6880091

יעמדו על הברכה

ניקול בן דיאנה יזכה לדבר שוטף	מארקו בן אלידה יזכה לעלות לארץ עם משפחתו	לעילוי נשמת בעילום שם
ראובן בן שושנה יזכה לחזור בתשובה שלמה	סטפאנו בן פראנקה יזכה לעלות במעלות התורה	סיגלית בת מרים ואשר בן עזיזה לזש"ק מהרה
		זווג הגון לסיגלית בת רחל מירב בת רחל זש"ק מהרה לרפואת מזל בת ג'נילה

השנה עושים סדר פסח כהלכתו

נוסח פסח תימני

CD 15 ש"ח
DVD 25 ש"ח

נוסח פסח ספרדי

CD 15 ש"ח
DVD 25 ש"ח

להזמנות לבתי כנסת ולבתי ספר: 03-6777779 שלוחה 239 משעה 2 בצהריים

סעודת דוד המלך והילולת רשב"י

במוצאי שבת פרשת 'בחקותי' יט' אייר 08/מאי/24 יערוך ארגון 'שופר' את הראשון במפגשי 'מלוה מלכה' וסעודת דוד המלך ע"ה שיערכו ברחבי הארץ

עם הרב **אמנון יצחק**

האירוע יתקיים באולמי 'נאות ירושלים' שברח' החשמונאים 3 בני ברק

מחיר ההשתתפות לזיכוי הרבים:
ל-200 המזמינים הראשונים 300 ש"ח לזוג
מחיר רגיל לזוג 400 ש"ח
מחיר רגיל ליחיד 250 ש"ח
בליל האירוע על בסיס מקום פנוי בלבד 300 ש"ח ליחיד

מספר המקומות מוגבל

כרטיסים והרשמה ב'שופר' 03-6777779

* הישיבה נפרדת * כל מרכיבי הסעודה מוקפדים בהכשר הגר"מ לנרא * המעונינים לעשות מלוה מלכה עם הרב במתכונת זו בעירם יפנו ל'שופר'